

॥ ६४ ॥ इति अनुशासनपर्वणि मैलकंठीये भारतभाष्ये पंचचत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४५ ॥ ॥ ६३ ॥ ॥ ६३ ॥ एवमिति ॥ १ ॥ २ ॥ ३ ॥
एष देवि मया सर्वः संशयश्चेदनायेत ॥ कुशलाकुशलानृणां व्याख्यातो धर्मसागरः ॥ ६४ ॥ इति श्रीमहाभारते अनुशासनपर्वणि अनुशास० दानधर्म उमाम
हेश्वरसंवादे पंचचत्वारिंशदधिकशततमोऽध्यायः ॥ १४५ ॥ ॥ ६३ ॥ नारद उवाच ॥ एवमुक्त्वा महादेवः श्रातुकामः स्वयंप्रभुः ॥ अ
नुकूलां प्रियां भार्यापार्थस्यां समभाषत ॥ १ ॥ परावरज्ञे धर्मज्ञे तपोवननिवासिनि ॥ साध्वि सुश्रु सुकेशा ते हि मत्वत्पर्वतात्मजे ॥ २ ॥
दक्षे शमदमोपेते निर्ममे धर्मचारिणि ॥ पृच्छामित्वा वरारोहे पृष्ठावदममेषितं ॥ ३ ॥ सावित्री ब्रह्मणः साध्वी कौशिकस्य शची सती ॥ मार्कण्डेयस्य धूमोर्णाक्र
द्विवैश्रवणस्य च ॥ ४ ॥ वरुणस्य तथा गौरीसूर्यस्य च सुवर्चला ॥ रोहिणी शशिनः साध्वी स्वाहा चैव विभावसोः ॥ ५ ॥ अदितिः कश्यपस्यार्थसर्वास्ताः पतिदेव
ताः ॥ पृष्ठाश्चोपासिताश्चैव तास्त्वया देवि नित्यशः ॥ ६ ॥ तेन त्वां परिपृच्छामि धर्मज्ञे धर्मवादिनि ॥ स्त्रीधर्मं श्रोतुमिच्छामि त्वयोदाहृतमादितः ॥ ७ ॥ सधर्मचारि
णी मे त्वं समशीला समव्रता ॥ समानसारवीर्या च तपस्तीव्रकृतं च ते ॥ ८ ॥ त्वया त्युक्तो विशेषेण गुणवान्स भविष्यति ॥ लोके चैव त्वया देवि प्रमाणत्वमुपैष्य
ति ॥ स्त्रियश्चैव विशेषेण स्त्रीजनस्य गतिः परा ॥ गौर्या गच्छति सुश्रोणि लोकेष्वेषा गतिः सदा ॥ १० ॥ मम चार्थं शरीरस्य तव चार्थं न निर्मितं ॥ सुरकार्यं करीचत्वं
लोकसंतानकारिणी ॥ ११ ॥ तव सर्वः सुविदितः स्त्रीधर्मः शाश्वतः शुभे ॥ तस्मादशेषतो ब्रूहि स्वधर्मं विस्तरेण मे ॥ १२ ॥ उमोवाच ॥ भगवन् सर्वभूतेश भू
तभव्यभवोत्तम ॥ त्वत्प्रभावादि यं देववाक्यैव प्रतिभाति मे ॥ १३ ॥ इमास्तु नद्यो देवेश सर्वतीर्थोदकैर्युताः ॥ उपस्पर्शनं हेतोस्त्वामुपयांति समीपतः ॥ १४ ॥ ए
ताभिः सह संमंथ्य प्रवक्ष्याम्यनुपूर्वशः ॥ प्रभवन्त्योऽनहंवादी स वै पुरुष उच्यते ॥ १५ ॥ स्त्री च भूतेश स तं स्त्रियमेवानुधावति ॥ मया संमानिताश्चैव भविष्यंति स
रिद्धराः ॥ १६ ॥ एषा सरस्वती पुण्या नदी नामुत्तमानदी ॥ प्रथमा सर्वसरितानदी सागरगामिनी ॥ १७ ॥ विपाशा च वितस्ता च चंद्रभागा इरावती ॥ शतद्रुदेवि
कांसिंधुः कौशिकी गौतमी तथा ॥ १८ ॥ तथा देवनदी चैयं सर्वतीर्थाभिसंभृता ॥ गगनाद्वांगतो देवी गंगा सर्वसरिद्धरा ॥ १९ ॥ इत्युक्त्वा देवदेवस्य पत्नी धर्मभृतां
वरा ॥ स्मितपूर्वमथाभाष्य सर्वास्ताः सरितस्तथा ॥ २० ॥

॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ ७ ॥ ८ ॥ गुणवानस्तः स्त्रीधर्मः ॥ ९ ॥ गौरी भूमी गच्छति अनादि परंपरया च लति ॥ १० ॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥